

Sygn. akt V U 3210/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 października 2014 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn . akt VU 3210/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2014 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił R. K. prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wskazując, że wnioskodawca nie legitymuje się wymaganymi 15 latami takiej pracy, wykazując jedynie 10 lat, 3 miesiące i 9 dni takiej pracy. Organ podał, że nie zaliczył wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy jego zatrudnienia w (...) w L. w okresie od 7 listopada 1977 r. do 16 lipca 1988 r., gdyż wnioskodawca nie przedstawił za ten okres świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a jedynie zeznania świadków, które nie stanowią środka dowodowego w postępowaniu o przyznanie prawa do świadczenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył R. K., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że prace w warunkach szczególnych, w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do świadczenia, wykonywał dodatkowo jako spawacz w okresie od 17 lipca 1982 r. do 16 lipca 1988 r, będąc zatrudniony w (...) w L..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

R. K., urodził się dnia (...), 60 lat ukończył z dniem (...) Nie przystąpił do OFE. Na dzień 1 stycznia 1999r. posiadał 26 lat, 6 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych, z czego wykazał przed organem rentowym 10 lat, 3 miesiące i 9 dni okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, na rzecz (...) Sp. z o.o. w L., przy pracach wymienionych w dziale XIV pod poz. 16 pkt 1 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43).

(bezsporne)

W okresie od 7 listopada 1977 r. do 16 lipca 1988 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) w L. jako tokarz. Zgodnie z podaniem o pracę, początkowo jego stanowisko określono jako „tokarz-mechanik”. Na mocy kolejnych angaży wskazywano stanowisko tokarza, ujęte także w świadectwie pracy z dnia 12 lipca 1988 r. We wszystkich wnioskach urlopowych z tego okresu zatrudnienia ubezpieczony określał zajmowane stanowisko jako tokarz. Pracodawca we wszystkich pismach kierowanych do instytucji zewnętrznych w imieniu wnioskodawcy – w tym do Urzędu (...) w R. i Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L. w przedmiocie przydziału mieszkania wnioskodawcy – wskazywał, że zajmuje on stanowisko tokarza.

Zakład pracy składał się z dwóch warsztatów, gdzie w każdym znajdował się jeden kanał. W obu warsztatach w sumie pracowało od 7 do 9 pracowników, do każdego przydzielano po jednym mechaniku, tokarzu i spawaczem oraz elektryka, który zazwyczaj obsługiwał jednocześnie dwa warsztaty. Zakład miał w spornym okresie do dyspozycji 7 wywrotek, 4 samochody Ż. i jeden samochód N..

Początkowo wnioskodawca wykonywał wszelkie prace na tokarce. Głównie dorabiał śruby, wały do spycharki, części do samochodów i betoniarek, przetaczał bębny samochodowe. Sporadycznie, mimo braku stosownych uprawnień, wykonywał też prace spawalnicze oraz pomagał mechanikom w kanałach remontowych i przy pracy spycharek. Prace spawalnicze wykonywali też inni pracownicy, mimo braku uprawnień.

Dnia 16 lipca 1982 r. R. K. ukończył kurs spawania elektrycznego, a dnia 26 czerwca 1985 r. ukończył podstawowy kurs spawania gazowego. Książkę spawacza o nr (...) wydano wnioskodawcy dnia 25 lipca 1982 r. Jej odpis nie został dołączony do akt osobowych wnioskodawcy.

Od odbycia w.w. kursów, poza dotychczasowymi obowiązkami tokarza, wnioskodawca w szerszym zakresie wykorzystywał umiejętności spawacza, spawając elementy betoniarek, rury do znaków drogowych, blachy, błotniki, lemiesz i rury wydechowe. Czasem prace spawalnicze wnioskodawca wykonywał bezpośrednio w kanałach remontowych. W okresie zimowym w ramach obowiązków pracowniczych wnioskodawca pełnił dyżury akcji zimowej, czuwając nad sprzętem przeznaczonego do odśnieżania.

(...) w L. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Dnia 1 października 2014 r. ubezpieczony złożył pierwszy wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

dowód: - akta emerytalne ZUS – wniosek – k. 2- 4v ; decyzja – k. 23 ;

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) w L. : świadectwo pracy z dn. 12.07.1988 r. , podanie o pracę z dn. 26.09.1977 r., wniosek w sprawie angażowania, angaże, wnioski urlopowe, umowa o pracę, pisma pracodawcy do Urzędu (...)w R. i Spółdzielni Mieszkaniowej w L. z dn. 22.06.1988 r.;

- częściowo zeznania świadków : E. H. - e-protokół z dn. 03.06.2015 r. – 00:05:14-00:15:00 ; K. P. – e-protokół z dn. 03.06 .2015 r. – 00: 15:49-00:26:00 ;

-częściowo wyjaśnienia wnioskodawcy – e-protokół z dn. 03.06 .2015 r. – 00: 26 : 08 -00: 33:00 .

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmiocie. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Ograniczenia dowodowe wskazane w w.w. rozporządzeniu nie mają zastosowania w postępowaniu sądowym.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, osiągnął wiek emerytalny, na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał wymagany ponad 25-letni ogólny staż ubezpieczeniowy, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, a także udowodnił 10 lat, 3 miesiące i 9 dni okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Jedyną kwestią sporną pomiędzy stronami niniejszego postępowania było ustalenie, czy R. K. wykonywał pracę w warunkach szczególnych także w okresie od 17 lipca 1982 r. do 16 lipca 1988 r, będąc zatrudniony w (...) w L., w szczególności czy wykonywał wtedy prace spawalnicze, wymienione w Wykazie A Dziale XIV pod pozycją 12, tj. „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym”.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego, Sąd doszedł do przekonania, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw, by w.w. sporny okres uwzględnić do szczególnego stażu pracy

ubezpieczonego. Wnioskodawca nie udowodnił, że wykonywał wtedy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę spawacza.

Przed przedstawieniem szczegółowej analizy dowodów zebranych w sprawie, należy przypomnieć, że z uwagi na wyjątkowość regulacji odnośnie przesłanek nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, wykonywanie pracy w warunkach szczególnych nie może zostać tylko uprawdopodobnione, ale musi zostać wykazane w sposób niezbity i nie budzący jakichkolwiek wątpliwości. Nie sposób również pominąć, iż zgodnie z art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych na wnioskodawcy spoczywa ciężar wykazania tych okoliczności, od których zależy prawo do określonego świadczenia rentowo-emerytalnego. Istotne jest, aby na podstawie oferowanych przez stronę dowodów możliwe było pewne ustalenie przesłanki określonej w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. (§ 2 ust. 1), to jest – że praca na tak określonym stanowisku, związanym ze szkodliwymi dla zdrowia czynnikami – była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy i stale.

W niniejszej sprawie brak jest dowodów, które zaświadczałyby, że ubezpieczony w spornym okresie pracował w szczególnych warunkach, w tym konkretnie jako spawacz, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przeczy temu dokumentacja zebrana w jego aktach osobowych, co do której brak jest podstaw do odmówienia wiarygodności i wiążącej mocy dowodowej.

W ocenie Sądu zeznania świadków, będące w sprzeczności z dowodami z dokumentów, nie są wystarczająco dokładne, by wiernie, a zarazem sprzecznie z treścią akt osobowych, odtworzyć stan faktyczny oraz okoliczności podawane przez wnioskodawcę. Ogólne i pozbawione precyzji zeznania świadków nie pozwalają w szczególności na ustalenie, że od czasu zdobycia przez wnioskodawcę uprawnień spawalniczych, pracodawca powierzył mu na stale i w pełnym obowiązującym go czasie pracy jedynie obowiązki spawacza. Z zeznań tych oraz wyjaśnień wnioskodawcy niejasnym pozostawało kto przejął pełen zakres obowiązków wnioskodawcy jako tokarza, dlaczego pracodawca miałby nie przeszerogować odwołującego na stanowisko spawacza, a także dlaczego w aktach osobowych nie ma dokumentacji związanej ze spawalniczymi uprawnieniami wnioskodawcy, mimo że pracodawca miałby obowiązek w tym zakresie akta te uzupełnić, gdyby chciał wykorzystać w pełni umiejętności spawalnicze wnioskodawcy w jego pracy na rzecz zakładu. Nie bez znaczenia jest też fakt wynikający z pism pracodawcy kierowanych w imieniu wnioskodawcy w sprawach mieszkaniowych do zewnętrznych instytucji, że w okresie zimowym wnioskodawca pełnił też dyżury, podczas których obowiązkiem było czuwanie nad sprawnością sprzętów, będących w pogotowiu podczas akcji zimowych, co tym bardziej wyklucza uznanie, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał jedynie prace spawalnicze. Wreszcie w ocenie Sądu również niedookreślona wyraźnie i sztywno organizacja pracy w warsztatach, wykonywanie przez pracowników wielu różnorodnych prac w ciągu dnia pracy, jak również niewielka ilość pojazdów podlegających obsłudze, poddają w wątpliwość, że w spornym okresie wnioskodawca wykonywał prace spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odnośnie zaś prac świadczonych w kanałach remontowych, z samych wyjaśnień wnioskodawcy wynikało, iż były one jedynie okazjonalne.

Z powyższych względów Sąd uznał, że ubezpieczony nie wykonywał pracy spawacza lub innej pracy w warunkach szczególnych w wymiarze czasu pracy istotnym dla przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., nie znajdując podstaw do przyznania spornego świadczenia.